

GUJARAT TECHNOLOGICAL UNIVERSITY
Diploma Engineering - SEMESTER-I • EXAMINATION – SUMMER 2013

Subject Code: 310034**Date: 5-06-2013****Subject Name: Mathematics - I****Time: 2:30 pm - 05:00 pm****Total Marks: 70****Instructions:**

1. Attempt all questions.
2. Make suitable assumptions wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks.
4. English version is considered to be Authentic.

Q.1 (a) Fill in the blanks. **07**

- (1) $\log_{15}(1) = \underline{\hspace{2cm}}$.
- (2) 6th term of the sequence 4, 12, 36, ----- is $\underline{\hspace{2cm}}$.
- (3) ${}^{10}C_2 = \underline{\hspace{2cm}}$.
- (4) $|i-2j+2k| = \underline{\hspace{2cm}}$.
- (5) $\cos^2 25^\circ + \cos^2 65^\circ = \underline{\hspace{2cm}}$.
- (6) $540^\circ = \underline{\hspace{2cm}}$ radian.
- (7) $\cos 3A = \underline{\hspace{2cm}}$.

(b) Do as directed.

(i) Prove that : $\frac{1}{\log_{xy}(xyz)} + \frac{1}{\log_{yz}(xyz)} + \frac{1}{\log_{zx}(xyz)} = 2$ **03**

(ii) If $\log\left(\frac{a+b}{3}\right) = \frac{1}{2}(\log a + \log b)$ then prove that $a^2 + b^2 = 7ab$. **04**

Q.2 (a) Do as directed. **03**

(i) If for a G.P. $T_3 = 36$ and $T_6 = 972$, find T_8 . **03**

(ii) Find the sum $8 + 88 + 888 + \dots$ to n terms. **04**

(b) Do as directed.

(i) Insert three G.M's between 8 and 648. **03**

(ii) Find the approximate value of $\sqrt{102}$ using Binomial Theorem. **04**

OR

(b) (i) Find the 6th term in the expansion of $\left(x^3 - \frac{1}{x^2}\right)^{10}$. **03**

(ii) Find the constant term in the expansion of $\left(x - \frac{1}{x}\right)^{10}$. **04**

Q.3 (a) (i) If $A = \begin{bmatrix} 3 & 5 \\ -2 & -3 \end{bmatrix}$, find A^{-1} . **03**

(ii) If $A = \begin{bmatrix} 2 & -2 \\ 3 & 1 \end{bmatrix}$ and $B = \begin{bmatrix} -1 & 5 \\ 4 & -3 \end{bmatrix}$, find $A^2 + AB$. **04**

(b) (i) For what values of p the vectors $2i+3j-k$ and $pi-j+3k$ are mutually perpendicular. **03**

(ii) A particle moves from the point $3i-2j+k$ to the point $i+3j-4k$ under the effect of constant forces $i-j+k$, $i+j-3k$ and $4i+5j-6k$. Find the work done. **04**

OR

- Q.3** (a) (i) If $A = \begin{bmatrix} -4 & -3 & -3 \\ 1 & 0 & 1 \\ 4 & 4 & 3 \end{bmatrix}$ then prove that $\text{adj}A = A$. **03**
- (ii) If $A = \begin{bmatrix} 4 & 3 \\ 2 & 5 \end{bmatrix}$, find $A^2 - 9A + 14I$, where I is the unit matrix **04**
- (b) (i) If $a = 3i - 2j + k$, $b = 2i - 4j - 3k$ and $c = -i + 2j + 2k$, find the value of $|2a - 3b - 5c|$. **03**
- (ii) Prove that the angle between two vectors $3i + j + 2k$ and $2i - 2j + 4k$ is $\sin^{-1}\left(\frac{2}{\sqrt{7}}\right)$. **04**
- Q.4** (a) (i) Prove that : $\text{cosec}^6 \theta - \cot^6 \theta = 1 + 3\cot^2 \theta + 3\cot^4 \theta$. **03**
- (ii) Find the value of $\sin\left(\frac{11\pi}{4}\right)$ and $\tan(-840^\circ)$. **04**
- (b) (i) Prove that : $\tan 3A - \tan 2A - \tan A = \tan 3A \tan 2A \tan A$. **03**
- (ii) Evaluate : $\frac{\sin(\pi + \theta)}{\sin(2\pi - \theta)} + \frac{\tan\left(\frac{\pi}{2} + \theta\right)}{\cot(\pi - \theta)} + \frac{\cos(2\pi + \theta)}{\sin\left(\frac{\pi}{2} + \theta\right)}$ **04**
- OR**
- Q.4** (a) (i) Prove that : $\frac{\sec \theta + 2 \sin \theta}{\cos \theta + \sin \theta} = 1 + \tan \theta$ **03**
- (ii) Find the value of $\cos 30^\circ + \sin 240^\circ + \tan 60^\circ + \tan 120^\circ$ **04**
- (b) (i) Prove that : $\tan 66^\circ = \frac{\cos 21^\circ + \sin 21^\circ}{\cos 21^\circ - \sin 21^\circ}$ **03**
- (ii) Prove that : $\frac{\sin(A - B)}{\sin A \sin B} + \frac{\sin(B - C)}{\sin B \sin C} + \frac{\sin(C - A)}{\sin C \sin A} = 0$ **04**
- Q.5** (a) (i) Prove that : $\frac{1 + \sin 2\theta - \cos 2\theta}{1 + \sin 2\theta + \cos 2\theta} = \tan \theta$ **03**
- (ii) Draw the graph of $y = \sin x$, $0 \leq x \leq 2\pi$. **04**
- (b) (i) Prove that : $\tan^{-1}\left(\frac{1}{4}\right) + \tan^{-1}\left(\frac{2}{9}\right) = \tan^{-1}\left(\frac{1}{2}\right)$ **03**
- (ii) If $a = 4$, $b = 5$, $c = 6$, find R, r and Δ **04**
- OR**
- Q.5** (a) (i) Prove that : $\cos 4\theta = 8\cos^4 \theta - 8\cos^2 \theta + 1$ **03**
- (ii) Draw the graph of $y = \cos x$, $0 \leq x \leq 2\pi$. **04**
- (b) (i) Evaluate : $\cos\left(\sin^{-1} \frac{5}{13}\right)$ **03**
- (ii) In ΔABC with usual notations prove that $\cos \frac{A}{2} \cos \frac{B}{2} \cos \frac{C}{2} = \frac{s}{4R}$. **04**

- Q.1** (a) ખાલી જગ્યા પૂરો. ૦૭
- (1) $\log_{15}(1) = \underline{\hspace{2cm}}$.
- (2) શ્રેણી 4,12,36, ----- નું છઠ્ઠું પદ $\underline{\hspace{2cm}}$ થાય.
- (3) ${}^{10}C_2 = \underline{\hspace{2cm}}$.
- (4) $|i-2j+2k| = \underline{\hspace{2cm}}$.
- (5) $\cos^2 25^\circ + \cos^2 65^\circ = \underline{\hspace{2cm}}$.
- (6) $540^\circ = \underline{\hspace{2cm}}$ રેડિયન.
- (7) $\cos 3A = \underline{\hspace{2cm}}$.
- (b) (i) સાબિત કરો : $\frac{1}{\log_{xy}(xyz)} + \frac{1}{\log_{yz}(xyz)} + \frac{1}{\log_{zx}(xyz)} = 2$ ૦૩
- (ii) જો $\log\left(\frac{a+b}{3}\right) = \frac{1}{2}(\log a + \log b)$ તો સાબિત કરો કે $a^2 + b^2 = 7ab$. ૦૪
- Q.2** (a) (iii) જો સમગુણોત્તર શ્રેણીમાં $T_3 = 36$ અને $T_6 = 972$, તો T_8 શોધો . ૦૩
- (iv) શ્રેણી $8+88+888+\dots$ ના પ્રથમ n પદોનો સરવાળો શોધો. ૦૪
- (b) (i) 8 અને 648 વચ્ચે ત્રણ સમગુણોત્તર મધ્યકો શોધો. ૦૩
- (ii) $\sqrt{102}$ નું આસન્ન મૂલ્ય શોધો. ૦૪
- અથવા
- (b) (i) $\left(x^3 - \frac{1}{x^2}\right)^{10}$ ના વિસ્તરણનું છઠ્ઠું પદ શોધો. ૦૩
- (ii) $\left(x - \frac{1}{x}\right)^{10}$ ના વિસ્તરણનું અચળ પદ શોધો. ૦૪
- Q.3** (a) (i) જો $A = \begin{bmatrix} 3 & 5 \\ -2 & -3 \end{bmatrix}$, તો A^{-1} શોધો. ૦૩
- (ii) જો $A = \begin{bmatrix} 2 & -2 \\ 3 & 1 \end{bmatrix}$ અને $B = \begin{bmatrix} -1 & 5 \\ 4 & -3 \end{bmatrix}$, તો $A^2 + AB$ ની કિંમત શોધો. ૦૪
- (b) (i) p ની કઈ કિંમત માટે સદિશો $2i+3j-k$ અને $pi-j+3k$ પરસ્પર લંબ થાય. ૦૩
- (ii) અચળ બળો $i-j+k$, $i+j-3k$ અને $4i+5j-6k$ ની અસર નીચે એક કણનું $3i-2j+k$ થી $i+3j-4k$ સુધી સ્થાનાંતર થાય તો થતું કાર્ય શોધો. ૦૪
- અથવા
- Q.3** (a) (i) જો $A = \begin{bmatrix} -4 & -3 & -3 \\ 1 & 0 & 1 \\ 4 & 4 & 3 \end{bmatrix}$ તો સાબિત કરો કે $\text{adj}A = A$. ૦૩
- (ii) જો $A = \begin{bmatrix} 4 & 3 \\ 2 & 5 \end{bmatrix}$, તો $A^2 - 9A + 14I$ ની કિંમત શોધો, જ્યાં I એકમ શ્રેણિક છે. ૦૪

- (b) (i) જો $a=3i-2j+k$, $b=2i-4j-3k$ અને $c=-i+2j+2k$, તો $|2a-3b-5c|$ ની કિંમત શોધો. 03
- (ii) સાબિત કરો કે સદિશો $3i+j+2k$ અને $2i-2j+4k$ વચ્ચેનો ખૂણો $\sin^{-1}(\frac{2}{\sqrt{7}})$ છે. 04
- Q.4** (a) (i) સાબિત કરો : $\operatorname{cosec}^6 \theta - \cot^6 \theta = 1 + 3\cot^2 \theta + 3\cot^4 \theta$. 03
- (ii) કિંમત શોધો : $\sin(\frac{11\pi}{4})$ અને $\tan(-840^\circ)$. 04
- (b) (i) સાબિત કરો : $\tan 3A - \tan 2A - \tan A = \tan 3A \tan 2A \tan A$. 03
- (ii) કિંમત શોધો : $\frac{\sin(\pi + \theta)}{\sin(2\pi - \theta)} + \frac{\tan(\frac{\pi}{2} + \theta)}{\cot(\pi - \theta)} + \frac{\cos(2\pi + \theta)}{\sin(\frac{\pi}{2} + \theta)}$ 04
- અથવા
- Q.4** (a) (i) સાબિત કરો : $\frac{\sec \theta + 2 \sin \theta}{\cos \theta + \sin \theta} = 1 + \tan \theta$ 03
- (ii) કિંમત શોધો : $\cos 30^\circ + \sin 240^\circ + \tan 60^\circ + \tan 120^\circ$ 04
- (b) (i) સાબિત કરો : $\tan 66^\circ = \frac{\cos 21^\circ + \sin 21^\circ}{\cos 21^\circ - \sin 21^\circ}$ 03
- (ii) સાબિત કરો : $\frac{\sin(A-B)}{\sin A \sin B} + \frac{\sin(B-C)}{\sin B \sin C} + \frac{\sin(C-A)}{\sin C \sin A} = 0$ 04
- Q.5** (a) (i) સાબિત કરો : $\frac{1 + \sin 2\theta - \cos 2\theta}{1 + \sin 2\theta + \cos 2\theta} = \tan \theta$ 03
- (ii) $y = \sin x$, $0 \leq x \leq 2\pi$ નો આલેખ દોરો. 04
- (b) (i) સાબિત કરો : $\tan^{-1}(\frac{1}{4}) + \tan^{-1}(\frac{2}{9}) = \tan^{-1}(\frac{1}{2})$ 03
- (ii) જો $a=4$, $b=5$, $c=6$, તો R , r અને Δ ની કિંમત શોધો. 04
- અથવા
- Q.5** (a) (i) સાબિત કરો : $\cos 4\theta = 8\cos^4 \theta - 8\cos^2 \theta + 1$ 03
- (ii) $y = \cos x$, $0 \leq x \leq 2\pi$ નો આલેખ દોરો. 04
- (b) (i) કિંમત શોધો : $\cos(\sin^{-1} \frac{5}{13})$ 03
- (ii) ΔABC અને માં પ્રમાણિત સંકેત મુજબ સાબિત કરો કે $\cos \frac{A}{2} \cos \frac{B}{2} \cos \frac{C}{2} = \frac{s}{4R}$. 04
- *****